

Tavoitteet vuosiluokittain - OPS

Kotitalous

7. LUOKKA

Keittiö tutuksi.

Oppii toimimaan sekä itsenäisesti että ryhmässä vastuullisesti ja yritteliäästi.

Oppii hankkimaan kotitalouteen liittyvää tietoa.

Ymmärtää terveyttä tukevien valintojen vaikutuksen.

Ymmärtää hyvät tavat, tasa-arvon talouden ympäristön merkityksen toiminnassaan.

8. LUOKKA

Osaa työskennellä itsenäisesti ryhmässä ja auttaa muita.

Tuntee ruoka-aineen ominaisuuksia. Tunnistaa ruokakulttuurin omassa maassa.

Osaa käyttää tarkoituksen mukaisia ruuan valmistus menetelmiä turvallisesti.

Pystyy ohjatusti valmistamaan aterioita.

Ymmärtää ravinnon merkityksen terveydelle ja hyvinvoinnille.

Ymmärtää siivouksen tarkoituksen ja tekstiilien hoidon.

Tuntee kuluttajan oikeudet ja rahan käytön perusteet.

9. LUOKKA

On oppinut tavat ja käytös on asian mukaista .

Ruuan valmistus menetelmät ja eri maiden ruoka kulttuuriin tutustuminen

Rahan käytön merkityksen talouteen nähden.

Pystyy jo yrittäjyyteen ja ymmärtää kuluttajuus asioita.

Tavoitteet biologiassa

Opetuksessa painotetaan erityisesti seuraavia tavoitteita:

7.lk

T2 auttaa oppilasta kuvailemaan eliöiden rakennetta ja elintoimintoja sekä ymmärtämään eliökunnan rakennetta

T3 ohjata oppilasta tutkimaan eliöiden sopeutumista eri elinympäristöihin ja ymmärtämään erilaisten elinympäristöjen merkitys luonnon monimuotoisuudelle.

T4 ohjata oppilasta ymmärtämään perinnöllisyyden ja evoluution peruseriaatteita

T8 opastaa oppilasta käyttämään biologian tutkimusvälineistöä ja tieto- ja viestintäteknologiaa

T12 innostaa oppilasta syventämään kiinnostusta luontoa ja sen ilmiöitä kohtaan sekä vahvistamaan luontosuhdetta ja ympäristötietoisuutta

T14 innostaa oppilasta vaikuttamaan ja toimimaan kestävän tulevaisuuden rakentamiseksi

8.lk

T1 ohjata oppilasta ymmärtämään ekosysteemin perusrakennetta ja toimintaa sekä vertailemaan erilaisia ekosysteemejä ja tunnistamaan lajeja

T3 ohjata oppilasta tutkimaan eliöiden sopeutumista eri elinympäristöihin ja ymmärtämään erilaisten elinympäristöjen merkitys luonnon monimuotoisuudelle

T6 ohjata oppilasta arvioimaan luonnonympäristössä tapahtuvia muutoksia ja ihmisen vaikutusta ympäristöön sekä ymmärtämään ekosysteemipalvelujen merkitys

T9 ohjata oppilasta koostamaan eliökokoelma ja kasvattamaan kasveja biologisten ilmiöiden ymmärtämiseksi

T10 ohjata oppilasta tekemään tutkimuksia sekä koulussa että koulun ulkopuolella

9.lk

T4 ohjata oppilasta ymmärtämään perinnöllisyyden ja evoluution peruseriaatteita

T5 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisen kehitystä ja elimistön perustoimintoja

T7 ohjata oppilasta kehittämään luonnontieteellistä ajattelutaitoa sekä syy- ja seuraussuhteiden ymmärtämistä

T11 kannustaa oppilasta soveltamaan biologian tietoja ja taitoja omassa elämässä sekä yhteiskunnallisessa keskustelussa ja päätöksenteossa

T13 ohjata oppilasta tekemään eettisesti perusteltuja valintoja

Tavoitteet maantiedossa

Opetuksessa painotetaan erityisesti seuraavia tavoitteita:

7.lk

T1 tukea oppilaan jäsentyneen karttakuvan rakentumista maapallosta

T2 ohjata oppilasta tutkimaan luonnonmaantieteellisiä ilmiöitä sekä vertailemaan luonnonmaisemia Suomessa ja muualla maapallolla

T6 ohjata oppilasta kehittämään tilatajua sekä symboleiden, mittasuhteiden, suuntien ja etäisyyksien ymmärrystä

T10 tukea oppilasta kehittämään vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja sekä argumentoimaan ja esittämään selkeästi maantieteellistä tietoa

8.lk

T4 kannustaa oppilasta pohtimaan ihmisen toiminnan ja luonnonympäristön välistä vuorovaikutusta sekä ymmärtämään luonnonvarojen kestävästä käytöstä merkitys

T5 ohjata oppilasta kehittämään maantieteellistä ajattelutaitoa sekä kykyä esittää maantieteellisiä kysymyksiä

T11 ohjata oppilasta vaalimaan luontoa, rakennettua ympäristöä ja niiden monimuotoisuutta sekä vahvistaa oppilaan osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja

T12 tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi, vastuullisesti toimivaksi ja kestävään elämäntapaan sitoutuneeksi kansalaiseksi

T13 ohjata oppilasta arvostamaan alueellista identiteettiään sekä luonnon, ihmistoiminnan ja kulttuurien moninaisuutta sekä kunnioittamaan ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa

9.lk

T3 ohjata oppilasta tutkimaan ihmismaantieteellisiä ilmiöitä ja kulttuurimaisemia sekä ymmärtämään erilaisia kulttuureita, elinkeinoja ja ihmisten elämää Suomessa ja maapallon eri alueilla

T7 ohjata oppilasta harjaannuttamaan arkielämän geomediataitoja sekä lukemaan, tulkitsemaan ja laatimaan karttoja ja muita malleja maantieteellisistä ilmiöistä

T8 ohjata oppilasta kehittämään maantieteellisiä tutkimustaitoja

T9 harjaannuttaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia sekä aktivoimaan oppilasta seuraamaan ajankohtaisia tapahtumia omassa lähiympäristössä, Suomessa ja koko maailmassa

T13 ohjata oppilasta arvostamaan alueellista identiteettiään sekä luonnon, ihmistoiminnan ja kulttuurien moninaisuutta sekä kunnioittamaan ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa

Tavoitteet terveystiedossa

Opetuksessa painotetaan erityisesti seuraavia tavoitteita:

7.lk

T1 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden laaja-alaisuutta, terveyden edistämistä sekä elämäntapaa, kasvua ja kehitystä voimavaralähtöisesti

T2 ohjata oppilasta kehittämään valmiuksiaan tunne- ja vuorovaikutustaidoissa ja kykyä toimia erilaisissa ristiriita- ja kriisitilanteissa

T3 ohjata oppilasta kehittämään itsetuntemustaan, omien arvojen ja asenteiden sekä kehon ja mielen viestien tunnistamista ja tunnistamaan ja säätelemään käyttäytymistään, oppimistaan ja opiskeluaan tukevia tekijöitä

T4 ohjata oppilasta pohtimaan yksilöllisyyteen, yhteisöllisyyteen ja yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä terveyden näkökulmasta sekä tukea oppilaan valmiuksia luoda vastuullisia ratkaisuja ihmisten välisissä vuorovaikutustilanteissa

T7 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvioimaan omia terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tottumuksiaan, valintojaan ja niiden perusteluja sekä rohkaista oppilasta pohtimaan oman terveyden kannalta merkityksellisiä voimavaroja

T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ympäristön, yhteisöjen, kulttuurin ja tieto- ja viestintäteknologian merkitystä terveydelle ja hyvinvoinnille

T11 ohjata oppilasta ymmärtämään ja arvioimaan perheen ja omaan elämäntapaan kuuluvien ihmisten ja yhteisöjen edustamia terveystietoja, tunnistamaan niiden merkitystä itselle sekä muodostamaan kuvaa itselle sopivista oppimisen keinoista

8.lk

T1 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden laaja-alaisuutta, terveyden edistämistä sekä elämäntapaa, kasvua ja kehitystä voimavaralähtöisesti

T5 ohjata oppilasta syventämään ymmärrystään fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta terveydestä ja niitä vahvistavista ja vaarantavista tekijöistä ja mekanismeista sekä tukea oppilaan valmiuksia käyttää näihin liittyviä käsitteitä asianmukaisesti

T7 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvioimaan omia terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tottumuksiaan, valintojaan ja niiden perusteluja sekä rohkaista oppilasta pohtimaan oman terveyden kannalta merkityksellisiä voimavaroja

T11 ohjata oppilasta ymmärtämään ja arvioimaan perheen ja omaan elämäntapaan kuuluvien ihmisten ja yhteisöjen edustamia terveystietoja, tunnistamaan niiden merkitystä itselle sekä muodostamaan kuvaa itselle sopivista oppimisen keinoista

9.lk

T1 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden laaja-alaisuutta, terveyden edistämistä sekä elämäntapaa, kasvua ja kehitystä voimavaralähtöisesti

T2 ohjata oppilasta kehittämään valmiuksiaan tunne- ja vuorovaikutustaidoissa ja kykyä toimia erilaisissa ristiriita- ja kriisitilanteissa

T6 tukea oppilaan kehittymistä terveyteen ja sairauteen liittyvän tiedon hankkijana ja käyttäjänä sekä edistää valmiuksia toimia tarkoituksenmukaisesti terveyteen, turvallisuuteen ja sairauksiin liittyvissä tilanteissa

T7 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvioimaan omia terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tottumuksiaan, valintojaan ja niiden perusteluja sekä rohkaista oppilasta pohtimaan oman terveyden kannalta merkityksellisiä voimavaroja

T8 ohjata oppilasta tunnistamaan ja tarkastelemaan kriittisesti terveyteen ja sairauteen liittyviä ilmiöitä, niihin liittyviä arvoja ja normeja sekä arvioimaan tiedon luotettavuutta ja merkitystä

T10 ohjata oppilasta luomaan perustaa opiskelu-, toiminta- ja työkyvylle ja sen ylläpitämiselle sekä kuvaamaan terveystalviteiden asianmukaista käyttöä

T12 tukea oppilaan valmiuksia arvioida kriittisesti terveyteen ja sairauteen liittyvää viestintää sekä eritellä yksilön oikeuksia, vastuita ja vaikuttamiskeinoja terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa omassa oppimisympäristössä ja lähiyhteisöissä

Kuvataide

7. vuosiluokka

Tavoitteet	Sisällöt
T1–T11	S1 Omat kuvakulttuurit
	<ul style="list-style-type: none">- kuvallisessa työskentelyssä painotetaan omaehtoisesti tehtyjen kuvien merkitystä ja käsittelyä (aiheena esim. harrastukset, musiikki, pelit, fantasia- ja sarjakuvat)-oppilaille merkitykselliselle taiteelle, muulle visuaalisen kulttuurin teoksille, tuotteille ja ilmiöille annetaan tilaa ja huomioidaan opetuksessa- oman elinympäristön kuvakulttuurien tutkiminen ja havainnointi- ympäristö- ja tilataide (esimerkiksi projekti lähialueen yhteistyötahon kanssa)- paikallinen arkkitehtuuri ja kulttuuriperintö-erilaisten kuvataiteen tekniikoiden opettelu ja käyttäminen teoksissa
T1–T11	S2 Ympäristön kuvakulttuurit
	<ul style="list-style-type: none">- ympäristön kuvakulttuureita käytetään kuvallisen työskentelyn lähtökohtana- visuaalisen ympäristön kuvat (esimerkiksi muoti, tuotemerkit, mainonta, uutiskuvat- median käsitteistöä (elokuva, tv, virtuaaliset ympäristöt)

	<ul style="list-style-type: none"> -rakennettu ja luonnonympäristö (esimerkiksi tila- ja ympäristösuunnittelu) - esineet ympärillämme (muotoilu, esteettisyys, tuotesuunnitteluprosessi) - psyykkiset ja sosiaaliset ympäristöt: taide elämänhallinnan ja vaikuttamisen välineenä.
T1-T11	S3 Taiteen maailma
	<ul style="list-style-type: none"> - taiteen tarkastelemista käytetään kuvallisen työskentelyn lähtökohtana -mitä taide on, miten taide vaikuttaa, taidehistorian maailma -kuvanrakentaminen ja värioppi - taidekuvan tulkinta ja kritiikki - vierailut taidemuseossa tai muissa soveltuviissa kohteissa - Suomen taiteen Kultakausi ja sen merkitys - muotoilun historiaa Suomessa

8. vuosiluokka

Tavoitteet	Sisällöt
T1-T11	S1 Omat kuvakulttuurit
	<ul style="list-style-type: none"> - oppilaiden omien mielenkiinnonkohteiden hyödyntäminen teosten aihepiirin valinnassa - piirustuksen tekniikoihin ja eri piirtimien käyttöön perehtyminen - akvarelli- ja akryylimaalauksen sekä kokeilevien tekniikoiden opiskeleminen - valokuvaustekniikoihin tutustuminen ja järjestelmäkameran käytön harjoittelu - videokameran käytön ja videokuvauksen opettelu lyhytelokuvien, animaatioiden tai musiikkivideoiden avulla - kuvankäsittelyyn perehtyminen muokkaamalla omia kuvia ja median kuvastoa
	S2 Ympäristön kuvakulttuurit
T1-T11	<ul style="list-style-type: none"> - visuaalisen ympäristön kuvat lähtökohtana työskentelylle - ajankohtaisten yhteiskunnallisten ilmiöiden tarkasteleminen ja käsitteleminen taiteen keinoin - median ja kuvataiteen vaikuttamisen keinoihin tutustuminen

	S3 Taiteen maailma
T1-T11	<ul style="list-style-type: none"> - ajankohtaisten taiteen ilmiöiden ja tekijöiden käyttäminen oman työskentelyn lähtökohtana - taidenäyttelyihin tutustuminen ja tapahtumiin osallistuminen osana työskentelyprosessia - taidehistorian osa-alueiden hyödyntäminen työskentelyssä -kuvanrakentaminen ja värioppi - taiteilijan työhön tutustuminen

9. vuosiluokka

Tavoitteet	Sisällöt
T1-T11	S1 Omat kuvakulttuurit
	<ul style="list-style-type: none"> -piirustus- ja maalaustekniikoihin syventyminen -kuvanveiston mahdollisuuksiin perehtyminen - tekniikoina esimerkiksi savi, paperimassa, pahvi, puu ja luonnonmateriaalit - piirustus- tai maalaussarjan, veistoksen, ympäristö- tai tilataiteen teosten toteuttaminen valituilla tekniikoilla - oman lopputyön toteuttaminen kuvataiteen eri tekniikoita käyttäen tai yhdistellen - prosessipäiväkirjan tuottaminen ja työskentelyn dokumentointi omavalintaisella menetelmällä
	S2 Ympäristön kuvakulttuurit
T1-T11	<ul style="list-style-type: none"> -piirustus ja maalaustaiteen, grafiikan osa-alueisiin tutustuminen - kuvanveistoon ja muotoiluun tutustuminen - visuaalisen ympäristön kuvat lähtökohtana työskentelylle - ajankohtaisten yhteiskunnallisten ilmiöiden tarkasteleminen ja käsitteleminen taiteen keinoin
	S3 Taiteen maailma
T1-T11	<ul style="list-style-type: none"> - kantaaottavaan taiteeseen tutustuminen ja mielipiteiden ilmaisu taiteen keinoin - näyttelyrakentamiseen tutustuminen ja yhteisnäyttelyn toteuttaminen - ajankohtaisten taiteen ilmiöiden ja tekijöiden käyttäminen oman työskentelyn lähtökohtana - taidenäyttelyihin tutustuminen ja tapahtumiin osallistuminen osana työskentelyprosessia

	- taidehistorian osa-alueiden hyödyntäminen työskentelyssä -kuvanrakentaminen ja värioppi - taiteilijan työhön tutustuminen
--	---

Äidinkieli ja kirjallisuus

Seitsemännen vuosiluokan lukuvuosiarvioinnissa arvioinnin kohteena ovat seuraavat tavoitteet:

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

T1: Vuorovaikutus erilaisissa viestintäympäristöissä
 (miten oppilas toimii tavoitteen mukaisesti erilaisissa viestintäympäristöissä ja -tilanteissa ja osaa tarkkailla oman viestintänsä vaikutuksia muihin)
 sekä L2, L3, L6, L7

T3: Esiintymisen taidot
 (miten oppilas osaa ilmaista itseään; miten hän osaa esittää sekä spontaanin että valmistellun puheenvuoron tai puheesityksen)
 sekä L1, L2, L3, L7

TEKSTIEN TULKITSEMINEN:

T5: Tekstinymmärtämisen strategiat
 (miten oppilas osaa käyttää tekstinymmärtämisen strategioita ja arvioida omaa lukutaitoaan ja nimetä kehittämiskohteita)
 sekä L1, L2, L4

T7: Tekstien erittely ja tulkinta
 (miten oppilas osaa kuvailla kertovien, kuvaavien ja ohjaavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen)
 sekä L1, L2, L4

T9: Fiktiivisten tekstien erittely ja tulkinta ja lukukokemusten jakaminen
 (miten oppilas löytää itselleen ja tilanteeseen sopivaa luettavaa, kuunneltavaa ja katseltavaa, käyttää keskeisimpiä käsitteitä puhuessaan teksteistä ja osaa jakaa lukukokemuksiaan)
 sekä L1, L2, L4, L5

TEKSTIEN TUOTTAMINEN:

T11: Tekstilajien hallinta
 (miten oppilas tuottaa monimuotoisia kertovia, kuvaavia ja ohjaavia tekstejä käyttäen kuhunkin tekstilajiin sopivia ilmaisutapoja)
 sekä L2, L4, L5

T13: Kirjoitustaito
 (miten sujuvasti oppilas kirjoittaa käsin ja hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa)
 sekä L2, L4, L5, L6

T14: Tiedon esittäminen, hallinta ja eettinen viestintä
 (miten oppilas käyttää omassa teksteissään muualta hankittua tietoa, tekee muistiinpanoja, tiivistää hankkimaansa tietoa ja käyttää lähteitä omassa tekstissään; miten hän noudattaa tekijänoikeuksia ja osaa merkitä lähteet)
 sekä L2, L4, L5, L7

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

T15: ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä (sanaluokat, verbien aikamuodot, sijamuodot)

T16: Lukuharrastuksen kehittyminen

(miten oppilas on lukenut sovitut tekstit ja kirjat määräaikaan mennessä)

sekä L1, L2, L4

Kahdeksannen vuosiluokan lukuvuosiarvioinnissa arvioinnin kohteena ovat seuraavat tavoitteet:

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

T1: Vuorovaikutus erilaisissa viestintäympäristöissä

(miten oppilas osoittaa osallistuvansa viestintätilanteisiin ja luo niitä)

sekä L2, L3, L6, L7

T2: Vuorovaikutus ryhmässä

(miten oppilas osaa ilmaista mielipiteensä ja perustella sen uskottavasti)

sekä L1, L2, L3, L7

T3: Kokonaisilmaisun ja esiintymisen taidot

(miten oppilas kehittyy ilmaisemaan itseään ja käyttää tavoitteen ja tilanteen mukaisesti kokonaisilmaisun keinoja = kehon, äänen, tilan ja ajan käyttö)

sekä L1, L2, L3, L7

T4: Vuorovaikutustaitojen kehittäminen

(miten oppilas osaa arvioida omia vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta ja nimetä kehittämiskohteita)

sekä L1, L2, L6, L7

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

T7: Tekstien erittely ja tulkinta

(miten oppilas osaa tarkastella tekstejä kriittisesti ja osaa kuvailla kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen; miten hän ymmärtää, että teksteillä on erilaisia tavoitteita ja tarkoitusperiä)

sekä L1, L2, L4

T9: Fiktiivisten tekstien erittely ja tulkinta ja lukukokemusten jakaminen

(miten oppilas osaa tulkita fiktiivisiä tekstejä)

sekä L1, L2, L4, L5

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

T10: Ajatusten ilmaiseminen, tekstimaailman monipuolistuminen ja monilukutaito

(miten oppilas tuottaa ohjatusti myös itselleen uudenlaisia tekstejä, kokeilee erilaisia tapoja ja keinoja tuottaa tekstiä ja ilmaista näkemyksiään; miten hän osaa kuvailla itseään tekstien tuottajana)

sekä L2, L4, L5, L7

T11: Tekstilajien hallinta

(miten oppilas osaa ohjatusti tuottaa erityisesti kantaa ottavia tekstejä ja käyttää niille tyypillisiä ilmaisutapoja)

sekä L2, L4, L5

T13: Kirjoitetun kielen konventioiden hallinta

(miten oppilas tuntee kirjoitettujen tekstien perusrakenteita ja kirjoitetun yleiskielen piirteitä ja osaa hyödyntää tietoa tekstejä kirjoittaessaan ja muokatessaan)

sekä L2, L4, L5, L6

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

T15: Kielitietoisuuden kehittyminen

(miten oppilas oppii tunnistamaan ja käyttämään tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä, pohtimaan niiden merkityksiä ja kuvaamaan eri rekisterien ja tyylien välisiä eroja, erityisinä oppimisalueina modukset ja lauseoppi)

sekä L1, L2, L4

T16: Lukuharrastuksen kehittyminen

(miten oppilas tuntee kirjallisuuden eri lajeja ja on lukenut sovitut kirjat sovitussa ajassa)

sekä L1, L2, L4

Yhdeksännen vuosiluokan lukuvuosiarvioinnissa arvioinnin kohteena ovat seuraavat tavoitteet:

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

T2: Vuorovaikutus ryhmässä

(miten oppilas ottaa toisten näkemykset huomioon ja tekee yhteistyötä heidän kanssaan vuorovaikutustilanteissa)

sekä L1, L2, L3, L7

T3: Esiintymisen taidot

(miten oppilas osaa käyttää tavoitteen ja tilanteen mukaisesti kokonaisilmaisun keinoja ja toimia annettujen ohjeiden mukaisesti)

sekä L1, L2, L3, L7

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

T6: Tekstimaailman monipuolistuminen ja monilukutaito

(miten oppilas osaa käyttää ja tulkita ohjatusti erityyppisiä, monimuotoisia ja myös itselleen uudenlaisia tekstejä)

sekä L1, L2, L4, L5

T7: Tekstien erittely ja tulkinta

(miten oppilas oppii tunnistamaan ja käyttämään tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen)

sekä L1, L2, L4

T8: Tiedonhankintataidot ja lähdekriittisyys

(miten oppilas osaa nimetä tiedonhaun keskeiset vaiheet ja tietää, mistä ja miten tietoa voidaan hakea; miten oppilas osaa arvioida tietojen käytettävyyttä ja lähteiden luotettavuutta)

sekä L2, L4, L5, L6

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

T11: Tekstilajien hallinta

(miten oppilas osaa ohjatusti tuottaa erilaisia tekstejä ja käyttää niille tyypillisiä ilmaisutapoja)

sekä L2, L4, L5

T12: Tekstien tuottamisen prosessien hallinta

(miten oppilas osaa toimia tuottaakseen tekstiä sekä arvioida, antaa ja vastaanottaa palautetta teksteistä)

sekä L2, L4, L5, L6

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

T16: Kirjallisuuden tuntemuksen, kulttuuritietoisuuden ja lukuharrastuksen kehittyminen (miten oppilas tuntee ja ymmärtää kulttuurin monimuotoisuutta sekä osaa kuvata omia kulttuurikokemuksiaan; miten hän tuntee kirjallisuuden vaihteita ja suomalaisen kulttuurin juuria; miten on lukenut sovitut kirjat määräajassa) sekä L1, L2, L4

T17: Kielen merkityksen ja aseman hahmottaminen (miten oppilas osaa kuvailla Suomen kielellistä ja kulttuurista monimuotoisuutta, äidinkielen merkitystä ja suomen kielen piirteitä ja asemaa muiden kielten joukossa) sekä L2, L4, L6, L7

Historia

7lk

S1 Teollisuusyhteiskunnan synty ja kehitys: Perehdytään ilmiöön, joka on muuttanut ihmisen elämää, ihmisen ja luonnon suhdetta sekä maailmaa.

S2 Ihmiset muuttavat maailmaa:

Tutustutaan yhteiskunnallisiin aatteisiin, niiden merkitykseen ja seurauksiin sekä siihen, miten ihmiset ovat pystyneet vaikuttamaan omana aikanaan.

S3 Suomea luodaan, rakennetaan ja puolustetaan: Perehdytään kulttuurin merkitykseen identiteetin rakentamisessa autonomian ajalla ja itsenäisen Suomen alkutaipaleeseen.

8lk

S4 Suurten sotien aika:

Perehdytään maailmansotiin, kylmään sotaan ja sodista selviytymiseen erityisesti tavallisten ihmisten ja ihmisoikeuskysymysten näkökulmasta. Paneudutaan ihmisoikeusrikoksiin kuten holokaustiin ja muihin kansanvainoihin sekä ihmisoikeuksien edistämiseen.

S5 Hyvinvointiyhteiskunnan rakentaminen: Tarkastellaan arkielämän historiaa ja tämän päivän juuria. Kehityksen yksilölle tuomien saavutusten ohella perehdytään elinkeinorakenteen muutokseen ja palveluammattien yleistymiseen sekä kaupungistumiseen.

S6 Nykyisen maailmanpolitiikan juuret: Syvennyttään kehittyneiden

ja kehittyvien maiden yhteiseen historiaan sekä uudenlaisten poliittisten jännitteiden syntyyn ja ratkaisuihin maailmassa.

Tavoite: T1 vahvistaa oppilaan kiinnostusta historiasta tiedonalana ja identiteettiä rakentavana oppiaineena

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä:

Ei käytetä arvosanan muodostumisen periaatteena. Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia

7lk

T1 oppilas kiinnostuu historiasta tiedonalana ja identiteettiä rakentavana oppiaineena

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt S1-S6

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen L1-L7

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

Tavoite: T2 aktivoida oppilasta hankkimaan historiallista tietoa erilaisista ikätasolle sopivista lähteistä sekä arvioimaan niiden luotettavuutta

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä:

Oppilas osaa etsiä tietoa erilaisista historian tiedonlähteistä ja havaitsee niiden luotettavuudessa eroja.

7lk

T2 oppilas harjoittelee hankkimaan historiallista tietoa erilaisista ikätasolle sopivista lähteistä sekä

8lk

T2 oppilas syventää taitojaan historiallisen tiedon hankinnassa erilaisista ikätasolle sopivista lähteistä

arvioimaan niiden luotettavuutta	sekä arvioi niiden luotettavuutta
Tavoitteeseen liittyvät sisällöt	S1-S6
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen	L1-L5
Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Historiatiedon hankkiminen

Tavoite: T3 auttaa oppilasta ymmärtämään, että historiallista tietoa voidaan tulkita eri tavoin

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä:

Oppilas osaa lukea ja tulkita erilaisia lähteitä.

7lk

T3 oppilas ymmärtää, että historiallista tietoa voidaan tulkita eri tavoin

8lk

T3 oppilas ymmärtää, että historiallista tietoa voidaan tulkita eri tavoin, ymmärrys syvenee 7. luokkaan verrattuna

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt

S1-S6

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen

L1, L2, L4

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

Oppilas osaa lukea ja tulkita erilaisia lähteitä.

Tavoite: T4 vahvistaa oppilaan kykyä ymmärtää historiallista aikaa ja siihen liittyviä käsitteitä

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä:

Oppilas osaa sijoittaa opiskelemansa asiat ajallisiin yhteyksiinsä ja niiden avulla aikajärjestykseen.

7lk

T4 oppilas hahmottaa historiallista aikaa ja

8lk

T4 oppilas ymmärtää historiallista aikaa ja siihen liittyviä käsitteitä, 7.

harjoittelee siihen liittyviä käsitteitä	luokkaan verrattuna syvällisemmin ja laajemmin
Tavoitteeseen liittyvät sisällöt	S1-S6
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3
Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Kronologian ymmärtäminen

Tavoite: T5 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisen toimintaan ja päätöksentekoon vaikuttaneita tekijöitä erilaisissa historiallisissa tilanteissa

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä:

Oppilas pystyy asettautumaan menneen ajan ihmisen asemaan ja kuvailemaan tämän toiminnan motiiveja.

7lk

T5 oppilas ymmärtää ihmisen toimintaan ja päätöksentekoon vaikuttaneita tekijöitä erilaisissa historiallisissa tilanteissa

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

Tavoite: T6 auttaa oppilasta arvioimaan erilaisia syitä historiallisille tapahtumille ja ilmiöille

8lk

T5 oppilas ymmärtää ihmisen toimintaan ja päätöksentekoon vaikuttaneita tekijöitä erilaisissa historiallisissa tilanteissa, 7. luokkaan verrattuna syvällisemmin ja laajemmin

S1-S6

L1-L4, L6, L7

Historiallinen empatia

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä:

Oppilas osaa erotella historiallisia tapahtumia tai ilmiöitä selittävät tekijät vähemmän tärkeistä.

7lk

T6 oppilas harjoittelee arvioimaan syitä historiallisille tapahtumille ja ilmiöille

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

8lk

T6 oppilas osaa arvioida syitä historiallisille tapahtumille ja ilmiöille

S1-S6

L1, L2, L4

Syy- ja seuraus-suhteiden ymmärtäminen historiassa

Tavoite: T7 ohjata oppilasta analysoimaan historiallista muutosta ja jatkuvuutta

7lk

T7 oppilas harjoittelee analysoimaan historiallista muutosta ja jatkuvuutta

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

Tavoite: T8 kannustaa oppilasta tulkintojen tekemiseen

8lk

T7 oppilas osaa analysoida historiallista muutosta ja jatkuvuutta

S1-S6

L1, L2, L4

Muutoksen ja jatkuvuuden ymmärtäminen

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä:

Oppilas osaa selittää, miksi joillain elämänalueilla toimittiin ennen samoin tai toisin kuin nykyään.

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä:

Oppilas osaa muodostaa historian tapahtumista ja ilmiöistä omia perusteltuja tulkintoja.

7lk

T8 oppilas harjoittelee tulkintojen tekemistä.

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

8lk

T8 oppilas osaa tehdä tulkintoja, 7. luokkaan verrattuna syvällisemmin ja itsenäisemmin.

S1-S6

L1, L2, L4

Historian tulkitseminen

Tavoite: T9 ohjata oppilasta selittämään ihmisen toiminnan tarkoitusperiä

7lk

T9 oppilas osaa selittää ihmisen toiminnan tarkoitusperiä

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

Tavoite: T10 ohjata oppilasta selittämään, miksi historiallista tietoa voidaan tulkita ja käyttää eri tavoin eri tilanteissa ja arvioimaan kriittisesti tulkintojen luotettavuutta

7lk**8lk**

T9 oppilas osaa selittää ihmisen toiminnan tarkoitusperiä, 7. luokkaan verrattuna syvällisemmin

S1-S6

L1-L4, L7

Ihmisen toiminnan selittäminen

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä: Oppilas osaa kuvailla ihmisen toiminnan tarkoitusperiä.

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä: Oppilas osaa arvioida historian tapahtumista tai ilmiöistä tehtyjen tulkintojen luotettavuutta.

8lk

T10 oppilas harjoittelee selittämään, miksi historiallista tietoa voidaan tulkita ja käyttää eri tavoin eri tilanteissa; oppilas oppii arvioimaan kriittisesti tulkintojen luotettavuutta

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

T10 oppilas oppii selittämään, miksi historiallista tietoa voidaan tulkita ja käyttää eri tavoin eri tilanteissa; oppilas oppii arvioimaan kriittisesti tulkintojen luotettavuutta

S1-S6

L1, L2, L4, L5

Historiallisten tulkintojen selittäminen ja arvioiminen

Tavoite: T11 harjaannuttaa oppilasta käyttämään erilaisia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan oman perustellun tulkintansa niiden pohjalta

7lk

T11 oppilas harjoittelee käyttämään erilaisia ikätasolleen sopivia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan oman perustellun tulkintansa niiden pohjalta, 7. luokkaan verrattuna syvällisemmin

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

Tavoite: T12 ohjata oppilasta arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja historiatietämyksensä avulla

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä: Oppilas osaa vastata menneisyyttä koskeviin kysymyksiin käyttämällä eri lähteistä saamaansa informaatiota.

8lk

T11 oppilas oppii käyttämään erilaisia ikätasolleen sopivia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan oman perustellun tulkintansa niiden pohjalta, 7. luokkaan verrattuna syvällisemmin

S1-S6

L1, L2, L4, L5

Historiatiedon tuottaminen

Hyvän osaamisen kuvaus oppiaineen opetuksen päättyessä: Oppilas osaa

kuvailla, miten
menneisyyden tulkinnoilla
perustellaan tulevaisuuden
valintoja

7lk

T12 oppilas harjoittelee arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja historiatietämyksensä avulla.

Tavoitteeseen liittyvät sisällöt

Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen

Arvioinnin kohteet oppiaineessa

8lk

T12 oppilas osaa arvioida tulevaisuuden vaihtoehtoja historiatietämyksensä avulla.

S1-S6

L1-L7

Historiatietoisuus

Yhteiskuntaoppi

Kaikki sisällöt ja tavoitteet käsitellään 9-luokan aikana.

Merkitys, arvot ja asenteet

T1 ohjata oppilasta syventämään kiinnostustaan ympäröivään yhteiskuntaan ja yhteiskuntaoppiin tiedonalana

T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin

Yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksuminen sekä yhteiskunnallinen ymmärrys

T3 ohjata oppilasta hahmottamaan oikeusvaltion periaatteita, ihmisoikeuksien yleismaailmallista merkitystä sekä syventämään tietojaan suomalaisen oikeusjärjestelmän toiminnasta

T4 ohjata oppilasta syventämään ja pitämään ajan tasalla yhteiskuntaa, talouden toimintaa ja yksityistä taloudenpitoa koskevia tietojaan ja taitojaan sekä arvioimaan kriittisesti median roolia ja merkitystä

Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen

T5 rohkaista oppilasta kehittymään yritteliääksi ja vastuulliseksi taloudelliseksi toimijaksi, joka tuntee yrittäjyyttä ja työelämää sekä niiden tarjoamia mahdollisuuksia ja osaa suunnitella omaa tulevaisuuttaan

T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti.

T7 ohjata oppilasta ymmärtämään yhteiskunnallisen päätöksenteon periaatteita ja demokraattisia toimintatapoja paikallisella, kansallisella ja Euroopan unionin tasolla sekä globaalisti ja toimimaan aktiivisena, omaa lähiyhteisöäkehittävänä kansalaisena

Musiikin opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 7-9

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen, johon tavoite liittyy
Osallisuus		
T1 kannustaa oppilasta rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän ja musiikillisten yhteisöjen jäsenenä	S1-S4	L2, L7
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen		
T2 ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä	S1-S4	L2
T3 kannustaa oppilasta kehittämään edelleen soitto- ja yhteismusisointitaitojaan keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimin	S1-S4	L2
T4 rohkaista oppilasta monipuoliseen musiikkiliikunnalliseen kokemiseen ja ilmaisuun	S1-S4	L2
T5 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun ja havainnointiin sekä ohjata häntä keskustelemaan havainnoistaan	S1-S4	L2
T6 kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa suhdetta musiikkiin ja ohjata heitä improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen sekä taiteidenväliseen työskentelyyn	S1-S4	L1, L2, L6
T7 ohjata oppilasta musiikin tallentamiseen ja tieto- ja viestintäteknologian luovaan ilmaisulliseen käyttöön sekä musiikin tekemisessä että	S1-S4	L1, L2, L5

osana monialaisia kokonaisuuksia		
Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito		
T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikkia taiteenlajina ja ymmärtämään, miten musiikkia käytetään viestimiseen ja vaikuttamiseen eri kulttuureissa.	S1-S4	L2, L4
T9 rohkaista ja ohjata oppilasta keskustelemaan musiikista käyttäen musiikin käsitteitä ja terminologiaa	S1-S4	L4
Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa		
T10 ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia tunteisiin ja hyvinvointiin	S1-S4	L3, L4
T11 ohjata oppilasta huolehtimaan kuulostaan sekä musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta	S1-S4	L3
Oppimaan oppiminen musiikissa		
T12 ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, asettamaan tavoitteita musiikilliselle oppimiselleen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin.	S1-S4	L1

Kemian tavoitteet vuosiluokittain:

7 luokka

T1 kannustaa ja innostaa oppilasta kemian opiskeluun

T2 ohjata ja kannustaa oppilasta tunnistamaan omaa kemian osaamistaan, asettamaan tavoitteita omalle työskentelylleen sekä työskentelemään pitkäjänteisesti

T3 ohjata oppilasta ymmärtämään kemian osaamisen merkitystä omassa elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa

T4 ohjata oppilasta käyttämään kemian osaamistaan kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa sekä arvioimaan omia valintojaan luonnonvarojen kestäväen käytön ja tuotteen elinkaaren kannalta

T5 kannustaa oppilasta muodostamaan kysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä sekä kehittämään kysymyksiä edelleen tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdiksi

T6 ohjata oppilasta toteuttamaan kokeellisia tutkimuksia yhteistyössä muiden kanssa sekä työskentelemään turvallisesti ja johdonmukaisesti

T7 ohjata oppilasta käsittelemään, tulkitsemaan ja esittämään omien tutkimustensa tuloksia sekä arvioimaan niitä ja koko tutkimusprosessia

T9 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon ja tutkimustulosten hankkimiseen, käsittelemiseen ja esittämiseen sekä tukea oppilaan oppimista havainnollistavien simulaatioiden avulla

T10 ohjata oppilasta käyttämään kemian käsitteitä täsmällisesti sekä jäsentämään omia käsiterakenteitaan kohti luonnontieteellisten teorioiden mukaisia käsityksiä

T11 ohjata oppilasta käyttämään erilaisia malleja kuvaamaan ja selittämään aineen rakennetta ja kemiallisia ilmiöitä

T12 ohjata oppilasta käyttämään ja arvioimaan kriittisesti eri tietolähteitä sekä ilmaisemaan ja perustelemaan erilaisia näkemyksiä kemialle ominaisella tavalla

T13 ohjata oppilasta hahmottamaan luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa

T14 ohjata oppilasta ymmärtämään peruseriaatteita aineen ominaisuuksista, rakenteesta ja aineiden muutoksista

T15 ohjata oppilasta soveltamaan kemian tietojaan ja taitojaan monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä tarjota mahdollisuuksia tutustua kemian soveltamiseen erilaisissa tilanteissa kuten luonnossa, elinkeinoelämässä, järjestöissä tai tiedeyhteisöissä

8 luokka

T1 kannustaa ja innostaa oppilasta kemian opiskeluun

T2 ohjata ja kannustaa oppilasta tunnistamaan omaa kemian osaamistaan, asettamaan tavoitteita omalle työskentelylleen sekä työskentelemään pitkäjänteisesti

T3 ohjata oppilasta ymmärtämään kemian osaamisen merkitystä omassa elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa

T4 ohjata oppilasta käyttämään kemian osaamistaan kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa sekä arvioimaan omia valintojaan luonnonvarojen kestäväen käytön ja tuotteen elinkaaren kannalta

T5 kannustaa oppilasta muodostamaan kysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä sekä kehittämään kysymyksiä edelleen tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdiksi

T6 ohjata oppilasta toteuttamaan kokeellisia tutkimuksia yhteistyössä muiden kanssa sekä työskentelemään turvallisesti ja johdonmukaisesti

T7 ohjata oppilasta käsittelemään, tulkitsemaan ja esittämään omien tutkimustensa tuloksia sekä arvioimaan niitä ja koko tutkimusprosessia

T8 ohjata oppilasta hahmottamaan kemian soveltamista teknologiassa sekä osallistumaan kemiaa soveltavien ratkaisujen ideointiin, suunnitteluun, kehittämiseen ja soveltamiseen yhteistyössä muiden kanssa

T9 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon ja tutkimustulosten hankkimiseen, käsittelemiseen ja esittämiseen sekä tukea oppilaan oppimista havainnollistavien simulaatioiden avulla

T10 ohjata oppilasta käyttämään kemian käsitteitä täsmällisesti sekä jäsentämään omia käsitteitä kohti luonnontieteellisten teorioiden mukaisia käsityksiä

T11 ohjata oppilasta käyttämään erilaisia malleja kuvaamaan ja selittämään aineen rakennetta ja kemiallisia ilmiöitä

T12 ohjata oppilasta käyttämään ja arvioimaan kriittisesti eri tietolähteitä sekä ilmaisemaan ja perustelemaan erilaisia näkemyksiä kemialle ominaisella tavalla

T13 ohjata oppilasta hahmottamaan luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa

T14 ohjata oppilasta ymmärtämään peruseriaatteita aineen ominaisuuksista, rakenteesta ja aineiden muutoksista

T15 ohjata oppilasta soveltamaan kemian tietojaan ja taitojaan monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä tarjota mahdollisuuksia tutustua kemian soveltamiseen erilaisissa tilanteissa kuten luonnossa, elinkeinoelämässä, järjestöissä tai tiedeyhteisöissä

9 luokka

T1 kannustaa ja innostaa oppilasta kemian opiskeluun

T2 ohjata ja kannustaa oppilasta tunnistamaan omaa kemian osaamistaan, asettamaan tavoitteita omalle työskentelylleen sekä työskentelemään pitkäjänteisesti

T3 ohjata oppilasta ymmärtämään kemian osaamisen merkitystä omassa elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa

T4 ohjata oppilasta käyttämään kemian osaamistaan kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa sekä arvioimaan omia valintojaan luonnonvarojen kestäväen käytön ja tuotteen elinkaaren kannalta

T5 kannustaa oppilasta muodostamaan kysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä sekä kehittämään kysymyksiä edelleen tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdiksi

T6 ohjata oppilasta toteuttamaan kokeellisia tutkimuksia yhteistyössä muiden kanssa sekä työskentelemään turvallisesti ja johdonmukaisesti

T7 ohjata oppilasta käsittelemään, tulkitsemaan ja esittämään omien tutkimustensa tuloksia sekä arvioimaan niitä ja koko tutkimusprosessia

T8 ohjata oppilasta hahmottamaan kemian soveltamista teknologiassa sekä osallistumaan kemiaa soveltavien ratkaisujen ideointiin, suunnitteluun, kehittämiseen ja soveltamiseen yhteistyössä muiden kanssa

T9 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon ja tutkimustulosten hankkimiseen, käsittelemiseen ja esittämiseen sekä tukea oppilaan oppimista havainnollistavien simulaatioiden avulla

T10 ohjata oppilasta käyttämään kemian käsitteitä täsmällisesti sekä jäsentämään omia käsiterakenteitaan kohti luonnontieteellisten teorioiden mukaisia käsityksiä

T11 ohjata oppilasta käyttämään erilaisia malleja kuvaamaan ja selittämään aineen rakennetta ja kemiallisia ilmiöitä

T12 ohjata oppilasta käyttämään ja arvioimaan kriittisesti eri tietolähteitä sekä ilmaisemaan ja perustelemaan erilaisia näkemyksiä kemialle ominaisella tavalla

T13 ohjata oppilasta hahmottamaan luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa

T14 ohjata oppilasta ymmärtämään peruseriaatteita aineen ominaisuuksista, rakenteesta ja aineiden muutoksista

T15 ohjata oppilasta soveltamaan kemian tietojaan ja taitojaan monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä tarjota mahdollisuuksia tutustua kemian soveltamiseen erilaisissa tilanteissa kuten luonnossa, elinkeinoelämässä, järjestöissä tai tiedeyhteisöissä

Ruotsi B-oppimäärä

B1-ruotsin arviointi vuosiluokalla 7

Seitsemännen vuosiluokan lukuvuosiarvioinnissa painotetaan oppimisessa edistymisen seuraavia tavoitteita:

Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

T2 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena

[L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen](#)

[L4 Monilukutaito](#)

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa

T5 Järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta.

[L4 Monilukutaito](#)

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä

T9 Tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista erilaisista aiheista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin

[L4 Monilukutaito](#)

[L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen](#)

B1-ruotsin arviointi vuosiluokalla 8

kahdeksannen vuosiluokan lukuvuosiarvioinnissa painotetaan oppimisessa edistymisen seuraavia tavoitteita:

Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

T2 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena

[L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen](#)

[L4 Monilukutaito](#)

Kielenopiskelutaidot

T3 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen.

[L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen](#)

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa

T5 Järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta.

[L4 Monilukutaito](#)

T6 Tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä.

[L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu](#)

[L4 Monilukutaito](#)

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä

T8 Rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä

[L4 Monilukutaito](#)

Vuosiluokkaistetut tavoitteet ja sisällöt, B1-ruotsi , 9. luokka

T1 Ohjata oppilasta tutustumaan pohjoismaiseen kieliympäristöön sekä Pohjoismaita yhdistäviin arvoihin	Oppilas osaa kertoa, mitä kieliä Pohjoismaissa puhutaan ja kuvailla Pohjoismaita yhdistäviä arvoja.
Tavoitteeseen liittyvät sisältöalueet:	S1 Oppilas tutustuu Pohjoismaihin yleisemmin.
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen:	L2, L5
Arvioinnin kohde:	Pohjoismaisen kieliympäristön ja arvojen hahmottaminen

T2 Ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	Oppilas osaa soveltaa johtopäätöksiään. Oppilas käyttää kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena.
Tavoitteeseen liittyvät sisältöalueet:	S1 Ruotsin ja muiden pohjoismaisten kielten erot ja yhtäläisyydet Ruotsi ja ruotsin sukukielet (verrataan, miten sama asia ilmaistaan esim. englannissa)
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen:	L2, L4
Arvioinnin kohde:	Kielellinen päättely

T3 Rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	Oppilas asettaa tavoitteita itsenäisesti. Oppilas osaa arvioida oppimistaan myös itsenäisesti. Oppilas antaa kannustavaa palautetta vuorovaikutustilanteessa.
Tavoitteeseen liittyvät sisältöalueet:	S2 Omien tavoitteiden asettaminen Oman oppimisen arviointi Rakentavan palautteen antaminen pari- ja ryhmätyöskentelyssä Harjoitellaan erilaisia tapoja oppia kieltä.
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen:	L1
Arvioinnin kohde:	Tavoitteiden asettaminen, oppimisen reflektointi ja yhteistyö

T4 Kannustaa oppilasta huomaamaan mahdollisuuksia käyttää ruotsin kieltä omassa elämässään ja ohjata oppilasta käyttämään ruotsia rohkeasti erilaisissa tilanteissa koulussa ja koulun ulkopuolella	Oppilas ymmärtää ruotsin kielen aseman jatko-opinnoissa ja työelämässä.
Tavoitteeseen liittyvät sisältöalueet:	S2

	Ravintolassa asioiminen, matkan varaaminen puhelimitse
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen:	L2, L7
Arvioinnin kohde:	Elinikäisen kielenopiskelun valmiuksien kehittyminen

T5 Järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta	Oppilas harjoittelee suullista ja kirjallista vuorovaikutusta eri viestintäkanavia ja viestintäkumppanin apua käyttäen.
Tavoitteeseen liittyvät sisältöalueet:	S3
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen:	L4
Arvioinnin kohde:	Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa

T6 Tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	Oppilas käyttää kielitaidon kehitysvaiheeseen sopivia kielellisiä ja ei-kielellisiä viestintäkeinoja.
Tavoitteeseen liittyvät sisältöalueet:	S3
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen:	L2, L4
Arvioinnin kohde:	Viestintästrategioiden käyttö

T7 Auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	Oppilas laajentaa kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan.
Tavoitteeseen liittyvät sisältöalueet:	S3 Kohtelias kielenkäyttö kirjallisessa viestinnässä, esim. työnhaku
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen:	L2, L4
Arvioinnin kohde:	Viestinnän kulttuurinen sopivuus

T8 Rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	Oppilas ymmärtää kielitaidon kehitysvaiheeseen sopivia tekstejä. Oppilas hyödyntää asiayhteyttä tekstin tulkitsemisessä.
--	--

Tavoitteeseen liittyvät sisältöalueet:	S3
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen:	L4
Arvioinnin kohde:	Tekstien tulkintataidot

T9 Tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista erilaisista aiheista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin	Oppilas pystyy kertomaan kirjallisesti ja suullisesti arkisista ja itselleen tärkeistä asioista. Oppilas ääntää harjoiteltuja ilmauksia ymmärrettävästi.
Tavoitteeseen liittyvät sisältöalueet:	S1 Kotiaskareet, opiskelu, tulevaisuuden suunnitelmat, luonto, kestävä kehitys, media/uutiset Kieliopin kertausta, uutta kielioppiasiaa verbiopista, sanajärjestyksestä pronomineista.
Tavoitteeseen liittyvä laaja-alainen osaaminen:	L2, L5
Arvioinnin kohde:	Tekstien tuottamistaidot

Ruotsin kielen A-oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 7-9

RUA9: painopisteet T2, T3, T5, T8, T9, T10

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen		
T1 edistää oppilaan taitoa pohtia ruotsin kansalliskielen asemaan liittyviä ilmiöitä sekä antaa oppilaalle valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyään	S1	L1, L2
T2 kannustaa oppilasta löytämään kiinnostavia ruotsinkielisiä	S1	L2, L5

toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa		
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	L1, L4
Kielenopiskelutaidot		
T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	S2	L1, L3, L7
T5 tukea oppilaan itsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä kehittää elinikäisen kielenopiskelun valmiuksia	S2	L1
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa		
T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti	S3	L4
T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttää ruotsinkielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota	S3	L4
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista	S3	L2
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä		

T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinnassa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä	S3	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä		
T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin	S3	L4, L3, L5

Vieraat kielet, B2-oppimäärä, saksa

8. luokka

Oppimäärässä keskitytään muun muassa vahvistamaan omaa rohkeutta käyttää alkavaa kielitaitoa. Opiskelija voidaan kannustaa myös altistumaan ja tutustumaan kohdekieleen myös oppituntien ulkopuolella. Työskentelyssä painotetaan pari- ja ryhmätyöskentelyä.

Arviointi: Opintojakson aikainen arviointi harjaannuttaa erityisesti itse- ja vertaisarvioinnin taitoja. Arviointiin vaikuttavat useat näytöt.

9. luokka

Vahvistetaan opiskelijan uteliaisuutta eri kulttuureja kohtaan tutustumalla muun muassa kohdekielen arkiseen tapakulttuuriin. Vuorovaikutuksen harjoittelussa voidaan painottaa arkisia tilanteita ja niissä toimista uudella kielellä.

Arviointi: Opintojakson aikainen arviointi harjaannuttaa erityisesti itse- ja vertaisarvioinnin taitoja. Arviointiin vaikuttavat useat näytöt.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen		
T1 auttaa oppilasta hahmottamaan uuden	S1	L1, L2, L4

opiskeltavan kielen suhde aiemmin opiskelemiinsa kieliin, tutustumaan kyseisen kielen kielialueeseen ja elämänmuodon joihinkin keskeisiin piirteisiin sekä tukea oppilaan kielellisen päättelykyvyn, uteliaisuuden ja monikielisuuden kehittymistä		
Kielenopiskelutaidot		
T2 rohkaista oppilasta näkemään opiskeltavan kielen taito osana elinikäistä oppimista ja oman kielivarannon karttumista, ohjata oppilasta löytämään itselleen ja ikäkaudelleen parhaiten sopivia tapoja oppia kieliä ja kannustaa häntä käyttämään vähäistäkin taitoaan myös oppituntien ulkopuolella	S2	L3
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa		
T3 järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta	S3	L4
T4 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	L4
T5 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä		
T6 rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä		
T7 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia	S3	L5

harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin		
---	--	--